

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Petrem Sedlákem ve věci

žalobce: P. H., nar. X
bytem X
zastoupený advokátkou Mgr. Bc. Kateřinou Rychterovou,
sídlem AK Mělník, Kpt. Jaroše 317/24

proti
žalovanému: Krajský úřad kraje Vysočina
sídlem Žižkova 57, 586 01 Jihlava

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 9. 2023, č. j. KUJI 85892/2023, sp. zn. OOSČ 625/2023 OOSČ/153,

takto:

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu kraje Vysočina ze dne 11. 9. 2023, č. j. KUJI 85892/2023, sp. zn. OOSČ 625/2023 OOSČ/153, **se ruší** a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** nahradit žalobci náklady řízení ve výši 11 228 Kč k rukám Mgr. Bc. Kateřiny Rychterové, advokátky, do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- III. Žalovaný **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Žalobce brojil žalobou proti shora označenému rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Městského úřadu Velké Meziříčí ze dne 2. 8. 2023, č. j. DOP/34468/2023-navr/3327/2023, kterým správní orgán prvního stupně uznal žalobce

vinného ze spáchání přestupku dle § 125c odst. 1 písm. f) bod 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a přestupku dle § 125c odst. 1 písm. e) bod 1 téhož zákona, za což uložil žalobci pokutu ve výši 25 000 Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu 12 měsíců.

II. Podání účastníků

2. V podané žalobě namítl žalobce, že nebrojí proti přestupku dle § 125c odst. 1 písm. f) bod 1 zákona o provozu na pozemních komunikacích, který spočíval v držení hovorového zařízení za jízdy. Za nezákonné považoval ale uložení pokuty ve výši 25 000 Kč a zákazu řízení motorových vozidel, neboť se přestupků nedopouští pravidelně, resp. se v minulosti dopustil méně závažných přestupků, a svědčí mu min. polehčující okolnosti dle § 39 odst. d) zákona č. 250/2019 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, správní orgán nezkoumal poměry žalobce a uložení trestu nese znaky libovůle. Dále žalobce zpochybňoval spáchání přestupku dle § 125c odst. 1 písm. e) bod 1 zákona o provozu na pozemních komunikacích s tím, že hodnocení žalovaného v souvislosti s předložením slovenského řidičského oprávnění je přepjatě formalistické. I pokud by názor žalovaného obstál, jednal žalobce v právním omylu a pro takový případ vyloučeno zaviněné jednání.
3. Žalovaný ve svém vyjádření navrhl zamítnutí žaloby jako nedůvodné, neboť žalobce byl v době silniční kontroly vlastníkem platného českého občanského průkazu s adresou trvalého pobytu na území ČR a byl povinen dodržovat pravidla zákona o provozu na pozemních komunikacích. V jednání žalobce lze spatřovat prvky související s obcházením zákona a jeho snahu vyhnout se povinností souvisejícím s vrácením řidičského průkazu.

III. Posouzení věci

4. Žaloba splňuje podmínky přípustnosti. Podala ji oprávněná osoba v zákonné lhůtě. Soud při posouzení věci vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného. O žalobě krajský soud rozhodl bez jednání při splnění podmínek § 51 s.ř.s.
5. Žaloba je důvodná.
6. Proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně brojil žalobce odvoláním, jehož základní námitka spočívala v nesouhlasu s tím, že by obcházel českou právní úpravu vrácení řidičského oprávnění. Ve své námitce uvedl následující, podle soudu relevantní, okolnosti. Žalobce nezpochybňoval, že v důsledku dosažení 12 bodů pozbyl řidičského oprávnění k řízení motorového vozidla na území ČR na dobu jednoho roku. Svůj řidičský průkaz vrátil dne 1. 4. 2019 a mohl tak o vrácení řidičského oprávnění požádat po 1. 4. 2020. O vydání slovenského řidičského průkazu požádal až dne 13. 1. 2022, tj. tři roky poté, co pozbyl řidičské oprávnění v ČR. Další podstatnou skutečností je, že žalobce má povolen trvalý pobyt ve Slovenské republice na adrese B., P. 7470/7. Podle žalobce byla žádost o vydání slovenského řidičského průkazu s ohledem na místo aktuálního pobytu zcela logickým a legitimním postupem.
7. S uvedenou odvolací námitkou se žalovaný prakticky nevypořádal, neboť vycházel toliko ze závěru, že žalobce má trvalé bydliště na území ČR. Tento závěr ale v kontextu nyní projednávané věci není dostatečný.
8. Zákon o provozu na pozemních komunikacích v souvislosti s vydáváním, odnímáním, resp. vrácením řidičského oprávnění a v dalších souvisejících otázkách vychází z konceptu

obvyklého bydliště, nikoliv z konceptu *trvalého bydliště*. Skutečnost, že měl žalobce v určité době evidované trvalé bydliště v ČR, není proto v nyní projednávané věci podstatná.

9. Jak vyplývá z podání žalobce a i ze skutečností, které jsou obsahem správního spisu, žalobce měl poslední platný trvalý pobyt v ČR od 14. 7. 2021 v X, a téhož dne nabyl státní občanství ČR. Zároveň ze zprávy Ministerstva vnitra Slovenské republiky vyplynulo, že dne 13. 1. 2022 získal žalobce řidičský průkaz Slovenské republiky. Od počátku přestupkového řízení žalobce poukazoval na své bydliště na Slovensku.
10. Podle § 77 odst. 1 písm. b) zákona č. 8/2009 Zbierky zákonov Slovenské republiky, o cestnej premávke, sa vodičské oprávnenie udelí žiadateľovi, ktorý k dátumu udelenia vodičského oprávnenia má na území Slovenskej republiky pobyt v trvaní najmenej 185 dní v kalendárnom roku, v ktorom požiada o udelenie vodičského oprávnenia; ak od 1. januára kalendárneho roka, v ktorom žiadateľ požiada o udelenie vodičského oprávnenia, neuplynulo 185 dní, je na udelenie vodičského oprávnenia rozhodujúce, či sa táto podmienka splnila v predchádzajúcom kalendárnom roku; to neplatí, ak dokladom o štúdiu preukáže, že študuje na území Slovenskej republiky aspoň šesť mesiacov.
11. Podle § 77 odst. 2 téhož zákona je zvyčajným bydliskom na účely tohto zákona miesto, kde sa osoba zvyčajne zdržiava najmenej 185 dní v každom kalendárnom roku a) z dôvodu jej osobných väzieb a pracovných väzieb, b) z dôvodu osobných väzieb preukazujúcich úzke spojenie medzi touto osobou a miestom, kde sa zdržiava, ak osoba nie je pracovne viazaná, c) z dôvodu jej osobných väzieb, ak osoba je pracovne viazaná v inom štáte Európskeho hospodárskeho priestoru ako v mieste osobných väzieb a do miesta osobných väzieb sa pravidelne vracia; podmienka pravidelného návratu nemusí byť splnená, ak osoba žije v inom štáte Európskeho hospodárskeho priestoru ako v mieste osobných väzieb preto, aby vykonávala úlohu určitého trvania, pričom navštevovanie univerzity alebo školy neznamená zmenu zvyčajného bydliska.
12. Z uvedeného je patrné, že i slovenská právní úprava vydávání řidičských průkazů vychází z konceptu *obvyklého bydliště* (zvyčajné bydlisko).
13. Jinými slovy, skutečnost, že žalobce je od 14. 7. 2021 státním občanem ČR a měl tu od téhož data trvalý pobyt v Praze, není relevantní pro posouzení toho, zda žalobce získáním slovenského řidičského průkazu obcházel českou právní úpravu.
14. Správní soudy již v minulosti dovodili, že držitelé řidičských oprávnění jiných členských států EU jsou oprávněni vykonávat toto oprávnění na území ČR ihned poté, co jim skončí omezení řidičského oprávnění v důsledku dosažení 12 bodů v bodovém hodnocení řidiče.
15. Žalobce v době, kdy pozbyl řidičské oprávnění v důsledku dosažení 12 bodů v bodovém hodnocení řidiče, byl držitelem českého řidičského oprávnění, tudíž žalovaný správně dovodil, že by měl splnit podmínky pro jeho vrácení dle české právní úpravy. To by ovšem bez dalšího platilo v případě, že by žalobce nadále měl obvyklé bydliště v ČR a usiloval o získání českého řidičského oprávnění.
16. Pokud se po uplynutí doby, po kterou nedisponoval v důsledku vybodování řidičským oprávněním, přestěhoval do jiné členské země EU, kde splnil podmínky pro vydání řidičského oprávnění dané země, stal se z pohledu českého práva „cizincem“, tj. osobou s obvyklým bydlištěm mimo ČR, která disponuje řidičským oprávněním jiné členské země EU.

17. Přístup žalovaného, který v nyní projednávané věci zcela absolutizuje skutečnost, že žalobce měl (a úředně stále dle českých registrů má) trvalý pobyt v ČR, popírá zásadu volného pohybu občanů členských států EU, která je zaručena Smlouvou o fungování Evropské unie (článek 21) a směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29. dubna 2004, o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států.
18. Z tvrzení žalobce vyplývá, že od 22. 12. 2021 má povolen trvalý pobyt na Slovensku. O řidičské oprávnění žádal až po povolení trvalého pobytu na Slovensku a po uplynutí doby, po kterou pozbyl v důsledku § 123c zákona o provozu na pozemních komunikacích řidičského oprávnění v ČR. Jeho argumentace v podaném odvolání má proto racionální základ a žalovaný se s ní nemohl vypořádat pouze odkazem na předcházející trvalý pobyt žalobce v ČR.
19. Soud se nemůže s ohledem na obsah žalobou napadeného rozhodnutí zabývat okolnostmi, za kterých byl žalobci vydán slovenský řidičský průkaz, tj. zabývat se tím, nakolik je jeho pobyt na Slovensku účelový a jaký význam pro věc má, že žalobci byl vydán slovenský řidičský průkaz na základě uznání ukrajinského řidičského průkazu z roku 2010. Těmito skutečnostmi se bude muset zabývat opětovně žalovaný, stejně jako otázkou případného právního omylu žalobce a jeho důsledky pro naplnění skutkové podstaty přestupku dle § 125c odst. 1 písm. e) bod 1 zákona o pozemních komunikacích.
20. Soud naopak neshledal důvodnou námitku nezákonnosti uložené sankce. Žalobci byla uložena pokuta za použití § 41 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich za nejprísněji trestný přestupek, tj. za přestupek dle § 125c odst. 1 písm. e) bod 1 zákona o pozemních komunikacích, za který bylo možné uložit dle § 125c odst. 5 písm. a) téhož zákona pokutu ve výši od 25 000 Kč do 50 000 Kč a dle § 125c odst. 6 písm. a) téhož zákona zákaz řízení na dobu od jednoho roku do dvou let. Jestliže tedy byla žalobci uložena pokuta ve výši 25 000 Kč a zákaz řízení na dobu jednoho roku, byla mu uložena pokuta i trest zákazu řízení v minimální zákonné výši, tudíž sankce byla uložena v souladu se zákonem.
21. Důvody pro *mimořádné* snížení pokuty dle § 44 zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich žalobce ve správním řízení netvrdil ani neprokázal, tj. zejména neprokázal, že by pokuta uložená v rámci zákonem stanovené dolní hranice sazby byla vzhledem k poměrům pachatele nepřiměřeně přísná. Důvody, které uváděl v odvolání (a opakuje v žalobě) lze shledat jako důvody pro individualizaci sankce v rámci zákonného rozmezí (která ale byla uložena ve zcela minimální výši), nicméně nepředstavují důvody pro aplikaci § 44 citovaného zákona.

IV. Závěr a náklady řízení

22. Krajský soud z výše uvedených důvodů dospěl k závěru, že žalobou napadené rozhodnutí je nezákonné, neboť žalovaný vyšel pouze ze skutečnosti trvalého bydliště žalobce v ČR. Soud proto napadené rozhodnutí zrušil dle § 78 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný je v dalším řízení vázán právním názorem zdejšího soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.) a opětovně posoudí, zda byl žalobce oprávněn řídit na území ČR motorové vozidlo, pokud disponoval slovenským řidičským průkazem.
23. O nákladech řízení soud rozhodl dle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci

měl plný úspěch ve věci žalobce, proto má právo na náhradu nákladů řízení. Ze soudního spisu vyplývá, že žalobci vznikly náklady řízení za zaplacený soudní poplatek ve výši 3 000 Kč a na právní zastoupení. právní zástupce učinil 2 úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení, sepsání žaloby) po 3 100 Kč podle § 7, § 9 odst. 4 písm. d), a § 11 odst. 1 písm. a), d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), a dále má nárok na 2 režijní paušály po 300 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu). Celkem je tedy žalovaný povinen žalobci spolu DPH na nákladech řízení nahradit částku 11 228 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

24. Soud naopak nepřiznal dle § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s. žalobci náhradu nákladů řízení spočívajících v zaplaceném soudním poplatku za návrh na přiznání odkladného účinku žalobě, a to proto, že o jeho zamítnutí soud rozhodl na základě toho, že žalobce svá tvrzení vůbec nedoložil. S ohledem na to soud tento náklad považoval za nikoliv důvodně vynaložený, neboť žalobce od počátku rezignoval na splnění povinnosti unést důkazní břemeno.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o ní musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno, 31. května 2024

Petr Sedlák, v. r.
samosoudce